

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, XXX
[...] (2019) XXX draft

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

**Smjernice o određenim mjerama državne potpore u okviru sustava trgovanja
emisijским јединicama stakleničkih plinova nakon 2021.**

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

**Smjernice o određenim mjerama državne potpore u okviru sustava trgovanja
emisijским јединicama stakleničkih plinova nakon 2021.**

SADRŽAJ

UVOD	2
1. PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE	3
1.1. Područje primjene.....	3
1.2. Mjere potpore obuhvaćene ovim Smjernicama	4
1.2.1. Potpore za nadoknadu povećanja cijena električne energije koja su posljedica uključivanja troškova emisija stakleničkih plinova zbog ETS-a EU-a (koji se obično nazivaju „neizravni troškovi emisija”)	4
1.2.2. Potpore povezane s mogućnošću prijelazne besplatne dodjele emisijskih jedinica za modernizaciju energetskeg sektora.....	4
1.3. Definicije	4
2. ZAJEDNIČKA NAČELA OCJENJIVANJA	6
3. OCJENJIVANJE SPOJIVOSTI NA TEMELJU ČLANKA 107. STAVKA 3. TOČKE (C) UGOVORA	7
3.1. Potpore poduzetnicima u sektorima za koje se smatra da su izloženi stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog znatnih neizravnih troškova stvarno nastalih zbog troškova emisija stakleničkih plinova ugrađenih u cijene električne energije (potpore za neizravne troškove emisija).....	7
3.2. Potpore povezane s mogućnošću prijelaznih besplatnih emisijskih jedinica za modernizaciju proizvodnje električne energije	10
4. EVALUACIJA	12
5. ENERGETSKI PREGLEDI I SUSTAVI GOSPODARENJA ENERGIJOM.....	14
6. TRANSPARENTNOST	14
7. IZVJEŠĆIVANJE I PRAĆENJE	15
8. RAZDOBLJE PRIMJENE I PREISPITIVANJE.....	16
PRILOG I.	18
PRILOG II.	19
PRILOG III.....	20

UVOD

1. Kako bi se spriječilo da državne potpore dovedu do narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu i utječu na trgovinu među državama članicama na način koji je suprotan zajedničkom interesu, člankom 107. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („Ugovor”) utvrđeno je načelo prema kojem su državne potpore zabranjene, osim ako su obuhvaćene kategorijama izuzeća iz članka 107. stavka 2. Ugovora ili ako ih je Komisija ocijenila spojivima s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. Ugovora. Osim toga, člancima 42. i 93., člankom 106. stavkom 2. i člankom 108. stavcima 2. i 4. Ugovora utvrđuju se uvjeti pod kojima se državne potpore mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem.
2. Na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora Komisija može smatrati da su državne potpore za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti spojive s unutarnjim tržištem ako te potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu.
3. Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u Uniji (dalje u tekstu „ETS EU-a”) kako bi se promicalo smanjenje emisija stakleničkih plinova na troškovno i ekonomski učinkovit način. Direktiva 2003/87/EZ izmijenjena je 2018.² kako bi se ETS EU-a poboljšao i produljio za razdoblje 2021. – 2030.
4. Komisija je 11. prosinca 2019. objavila Komunikaciju o europskom zelenom planu, u kojoj se navode politike za postizanje klimatske neutralnosti u Europi do 2050. i rješavanje drugih problema okoliša³. Kako bi se ostvario europski zeleni plan, treba iznova razmotriti politike za opskrbu čistom energijom u cijelom gospodarstvu, industriju, proizvodnju i potrošnju, velike infrastrukture, promet, hranu i poljoprivredu, građevinarstvo, oporezivanje i socijalne naknade. Iako su sva ta područja djelovanja uvelike međusobno povezana i uzajamno se podupiru, bit će potreban oprez u mogućim kompromisima među gospodarskim i socijalnim ciljevima te ciljevima u pogledu okoliša.
5. Sve dok mnogi međunarodni partneri ne budu dijelili ambicije Unije, postoji rizik od istjecanja ugljika, bilo zato što se proizvodnja prenosi iz Unije u druge zemlje s manjim ambicijama za smanjenje emisija ili zato što se proizvodi iz Unije zamjenjuju uvozom s višom razinom emisija ugljika. Ako se taj rizik ostvari, neće doći do smanjenja globalnih emisija te će izostati puni učinak nastojanja Unije i njezinih industrija da se ispune globalni ciljevi Pariškog sporazuma u području klime.

---

¹ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

² Direktiva (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814 (SL L 76, 19.3.2018., str. 3.).

³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Europski zeleni plan, COM(2019) 640 final.

6. Glavni je cilj kontrole državnih potpora u kontekstu provedbe ETS-a EU-a postići da se mjerama državne potpore emisije stakleničkih plinova smanjuju u većoj mjeri nego da potpora nema i osigurati da pozitivni učinci potpora nadilaze njihove negativne učinke u smislu narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu. Državne potpore moraju biti nužne za postizanje cilja zaštite okoliša ETS-a EU-a (nužnost potpore) i ograničene na najmanji iznos potreban za postizanje željene razine zaštite okoliša (razmjernost potpore) te ne smiju uzrokovati neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja i trgovine na unutarnjem tržištu.
7. U ovim Smjernicama Komisija utvrđuje uvjete pod kojima se mjere potpore u okviru ETS-a EU-a mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora. Nakon preispitivanja i eventualne revizije svih instrumenata politike povezane s klimom radi dodatnog smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. Komisija će provjeriti je li ove Smjernice potrebno revidirati ili prilagoditi kako bi se postigla usklađenost s ciljem klimatske neutralnosti i pridonijelo postizanju tog cilja, uz zadržavanje ravnopravnih uvjeta na tržištu⁴.

1. PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

1.1. Područje primjene

8. Načela utvrđena u ovim Smjernicama primjenjuju se samo na posebne mjere potpore utvrđene u članku 10.a stavku 6. i članku 10.b Direktive 2003/87/EZ.
9. Potpore se ne smiju dodjeljivati poduzetnicima u teškoćama, kako je za potrebe ovih Smjernica definirano u Smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama⁵, kako su izmijenjene ili zamijenjene.
10. Pri ocjenjivanju potpore u korist poduzetnika koji nije izvršio nalog za povrat sredstava nakon prethodne odluke Komisije kojom je potpora ocijenjena protuzakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem, Komisija će u obzir uzeti iznos potpore koji još nije vraćen⁶. U praksi Komisija ocjenjuje kumulativni učinak obiju mjera potpore i može obustaviti isplatu nove potpore do provedbe neizvršenog naloga za povrat sredstava.

---

⁴ Vidjeti zaključke koje je donijelo Europsko vijeće na sastanku održanom 12. prosinca 2019.

⁵ Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama (SL C 249, 31.7.2014., str. 1.).

⁶ U tom smislu vidjeti spojene predmete T-244/93 i T-486/93, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH protiv Komisije* ECLI:EU:T:1995:160 i Obavijest Komisije „Prema učinkovitoj provedbi odluka Komisije kojima se državama članicama nalaže povrat nezakonitih i nespojivih državnih potpora” (SL C 272, 15.11.2007., str. 4.).

1.2. Mjere potpore obuhvaćene ovim Smjernicama

1.2.1. Potpore za nadoknadu povećanja cijena električne energije koja su posljedica uključivanja troškova emisija stakleničkih plinova zbog ETS-a EU-a (koji se obično nazivaju „neizravni troškovi emisija”)

11. U skladu s člankom 10.a stavkom 6. Direktive 2003/87/EZ države članice trebale bi donijeti financijske mjere u korist sektora ili podsektora koji su izloženi stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog znatnih neizravnih troškova stvarno nastalih zbog troškova emisija stakleničkih plinova ugrađenih u cijene električne energije, uz uvjet da su takve financijske mjere u skladu s pravilima o državnim potporama, osobito u smislu da se njima ne uzrokuje neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

1.2.2. Potpore povezane s mogućnošću prijelazne besplatne dodjele emisijskih jedinica za modernizaciju energetskog sektora

12. U skladu s člankom 10.c. Direktive o ETS-u države članice koje ispunjavaju određene uvjete povezane s razinom BDP-a po stanovniku u odnosu na prosjek Unije mogu odstupiti od načela iz članka 10.a stavka 1. drugog podstavka Direktive 2003/87/EZ prema kojem se besplatne emisijske jedinice ne dodjeljuju ni za kakve oblike proizvodnje električne energije. Te države članice mogu prijelazne besplatne emisijske jedinice dodijeliti postrojenjima za proizvodnju električne energije radi modernizacije, diversifikacije i održive transformacije energetskog sektora.
13. Kako je već utvrđeno u nizu odluka Komisije⁷, dodjela prijelaznih besplatnih emisijskih jedinica energetskom sektoru uključuje državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora jer se dodjelom besplatnih emisijskih jedinica države članice odriču prihoda i daju selektivnu prednost subjektima u energetskom sektoru. Ti se subjekti mogu natjecati sa subjektima u energetskom sektoru u drugim državama članicama, što može narušiti ili prijetiti da će narušiti tržišno natjecanje te utjecati na trgovinu na unutarnjem tržištu.

1.3. Definicije

14. Za potrebe ovih Smjernica primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „potpora” znači svaka mjera koja ispunjava sve kriterije utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora;
- (2) „razdoblje dodjele potpore” znači jedna ili više godina u razdoblju 2021. – 2030. Ako država članica želi dodijeliti potporu za kraće razdoblje, trebala bi kao referentnu točku uzeti poslovnu godinu korisnika i dodijeliti potporu na godišnjoj osnovi;

---

⁷ Vidjeti, na primjer, Odluku Komisije SA.34385 – Bugarska – Dodjela besplatnih emisijskih jedinica stakleničkih plinova u skladu s člankom 10.c. Direktive 2003/87/EZ u zamjenu za ulaganja u postrojenja za proizvodnju električne energije i energetske infrastrukturu (SL C 63, 20.2.2015., str. 1.); Odluku Komisije SA.34674 – Poljska – Besplatne emisijske jedinice proizvođačima električne energije u skladu s člankom 10.c Direktive o ETS-u (SL C 24, 23.1.2015., str. 1.).

- (3) „istjecanje ugljika” znači vjerojatnost povećanja globalnih emisija stakleničkih plinova kada poduzeća premjeste proizvodnju izvan Unije jer povećanja troškova uzrokovana ETS-om EU-a ne mogu prenijeti na svoje kupce, a da pritom ne izgube znatan tržišni udio;
- (4) „najveći intenzitet potpore” znači ukupan iznos potpore izražen kao postotak prihvatljivih troškova;
- (5) „samoprodukcija” znači proizvodnja električne energije u postrojenju koje se ne smatra „generatorom (proizvođačem) električne energije” u smislu članka 3. točke (u) Direktive o ETS-u;
- (6) „korisnik” znači poduzetnik koji prima potporu;
- (7) „emisijaska jedinica Europske unije” (EUA) znači prenosivo pravo na emisiju jedne tone ekvivalenta CO₂ tijekom određenog razdoblja;
- (8) „bruto dodana vrijednost” (BDV) znači bruto dodana vrijednost prema troškovima proizvodnih faktora, to jest BDV prema tržišnim cijenama umanjen za sve neizravne poreze i uvećan za sve subvencije;
- (9) „terminalska cijena emisijskih jedinica Europske unije”, u eurima, znači jednostavan prosjek dnevnih jednogodišnjih terminalskih cijena emisijskih jedinica Europske unije (zaključna cijena) za isporuku u prosincu godine za koju se potpora dodjeljuje, kako je zabilježeno na određenoj burzi za emisijske jedinice ugljika u EU-u od 1. siječnja do 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se potpora dodjeljuje⁸;
- (10) „faktor emisije CO₂”, izražen u tCO₂/MWh, znači ponderirani prosjek intenziteta CO₂ pri proizvodnji električne energije iz fosilnih goriva na različitim zemljopisnim područjima. Ponder odražava kombinaciju proizvodnje fosilnih goriva na određenom zemljopisnom području. Faktor CO₂ dobiva se podjelom podataka o emisijama u ekvivalentu CO₂ za energetski sektor s bruto proizvodnjom električne energije na temelju fosilnih goriva u TWh. Za potrebe ovih Smjernica područja su definirana kao zemljopisna područja (a) koja se sastoje od podržista povezanih putem burza za električnu energiju ili (b) na kojima nisu utvrđena zagušenja te, u oba slučaja, na kojima su cijene po satu za dan unaprijed na burzama za električnu energiju na predmetnim područjima iskazane s odstupanjem od najviše 1 % cijene u eurima (na temelju dnevnih deviznih tečajeva ESB-a) u znatnom broju svih sati u određenoj godini. Takva regionalna diferencijacija odraz je značaja elektrana na fosilna goriva za utvrđivanje konačne cijene na veleprodajnom tržištu i njihove uloge marginalnih elektrana na listi ekonomskog prvenstva. Sama činjenica da dvije države članice međusobno trguju električnom energijom ne znači da one automatski čine nadnacionalnu regiju. S obzirom na nedostatak relevantnih podataka na podnacionalnoj razini, zemljopisna područja obuhvaćaju cijelo državno područje jedne države članice ili više njih. Na temelju toga mogu se utvrditi sljedeća zemljopisna područja: nordijsko područje (Švedska i Finska), baltičko područje

---

⁸ Na primjer, kada je riječ o potpori dodijeljenoj za 2023. to je jednostavan prosjek zaključne cijene emisijskih jedinica Europske unije iz prosinca 2023., koji je zabilježen od 1. prosinca 2022. do 31. prosinca 2022. na određenoj burzi za emisijske jedinice ugljika u EU-u.

(Litva, Latvija i Estonija), Pirenejski poluotok (Portugal i Španjolska), Češka i Slovačka (Češka i Slovačka) te sve druge države članice zasebno. Odgovarajući najveći regionalni faktori CO₂ navedeni su u Prilogu III. Kako bi se osiguralo jednako postupanje kada je riječ o izvorima električne energije i izbjegla moguća zlouporaba, isti faktor emisije CO₂ primjenjuje se na sve izvore opskrbe električnom energijom (samoproizvodnja, ugovori o opskrbi električnom energijom ili mrežna opskrba) i na sve korisnike potpore u predmetnoj državi članici;

- (11) „stvarna proizvodnja”, u tonama po godini, znači stvarna proizvodnja postrojenja u godini t, utvrđena *ex post* u godini t + 1;
- (12) „stvarna potrošnja električne energije”, izražena u MWh, znači stvarna potrošnja električne energije u postrojenju (uključujući potrošnju električne energije za proizvodnju eksternaliziranih proizvoda prihvatljivih za potporu) u godini t, utvrđena *ex post* u godini t + 1;
- (13) „mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije”, izraženo u MWh po toni proizvodnje i definirano na osmeroznamenkastoj razini Prodcom⁹, znači potrošnja električne energije za određeni proizvod po toni proizvodnje ostvarene energetske najučinkovitijim metodama proizvodnje za predmetni proizvod. Ažuriranje mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije mora biti u skladu s člankom 10.a stavkom 2. Direktive o ETS-u EU-a. Za proizvode u prihvatljivim sektorima za koje je u odjeljku 2. Priloga I. Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/331¹⁰ utvrđena zamjenjivost između goriva i električne energije, definicija mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije utvrđuje se unutar istih granica sustava, pri čemu se za određivanje iznosa potpore u obzir uzima samo udio električne energije. Odgovarajuća mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije za proizvode obuhvaćene prihvatljivim sektorima navedena su u Prilogu II. ovim Smjernicama;
- (14) „nadmjesno mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije”, [...] postotak stvarne potrošnje električne energije. Taj se parametar, zajedno s mjerilima za učinkovitost potrošnje električne energije, mora utvrditi odlukom Komisije. Odgovara prosječnom naporu smanjenja nametnutog primjenom mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije (mjerilo za potrošnju električne energije/*ex ante* potrošnja električne energije). Primjenjuje se na sve proizvode koji su obuhvaćeni prihvatljivim sektorima, ali za koje nije definirano mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije.

2. ZAJEDNIČKA NAČELA OCJENJIVANJA

15. Kako bi ocijenila može li se prijavljena mjera potpore smatrati spojivom s unutarnjim tržištem, Komisija općenito analizira jamči li način na koji je mjera

⁹ Popis Prodcom je europski popis proizvoda iz ekstraktivne industrije i proizvodne industrije: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM&StrGroupCode=CLASSIFIC&StrLanguageCode=EN&IntFamilyCode=&TxtSearch=prodcom&IntCurrentPage=1

¹⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju prijelaznih pravila na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 59, 27.2.2019., str. 8.).

osmišljena da će pozitivan učinak potpore na postizanje cilja od zajedničkog interesa premašiti njezine moguće negativne učinke na trgovinu i tržišno natjecanje.

16. U Komunikaciji o modernizaciji državnih potpora od 8. svibnja 2012.¹¹ poziva se na utvrđivanje i definiranje zajedničkih načela primjenjivih na ocjenjivanje spojivosti svih mjera potpora koje Komisija provodi. Komisija će stoga smatrati da je mjera potpore u skladu s Ugovorom samo ako ispunjuje svaki od sljedećih kriterija: mora doprinositi cilju od zajedničkog interesa u skladu s člankom 107. stavkom 3. Ugovora; mora biti usmjerena na situaciju u kojoj se potporom može ostvariti ključno poboljšanje koje tržište ne može samo ostvariti, primjerice ispravljanjem tržišnog nedostatka ili rješavanjem problema povezanog s kapitalom ili kohezijom; mora biti primjeren instrument politike za ostvarivanje cilja od zajedničkog interesa; mora promijeniti ponašanje predmetnih poduzetnika na takav način da se počnu baviti dodatnom djelatnošću kojom se ne bi bavili bez potpore ili bi se njome bavili na ograničen ili drukčiji način ili na drugoj lokaciji; iznos i intenzitet potpore moraju biti ograničeni na najmanji potreban iznos; negativni učinci potpore moraju biti dovoljno ograničeni; države članice, Komisija, gospodarski subjekti i javnost moraju imati jednostavan pristup svim relevantnim aktima i važnim informacijama o potporama dodijeljenima na temelju tih akata.
17. U odjeljcima 3.1. i 3.2. u nastavku objašnjava se kako se ti opći kriteriji prenose u posebne zahtjeve u pogledu spojivosti koje je potrebno ispuniti za potrebe mjera potpore obuhvaćenih ovim Smjernicama.

3. OCJENJIVANJE SPOJIVOSTI NA TEMELJU ČLANKA 107. STAVKA 3. TOČKE (C) UGOVORA

- 3.1. Potpore poduzetnicima u sektorima za koje se smatra da su izloženi stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog znatnih neizravnih troškova stvarno nastalih zbog troškova emisija stakleničkih plinova ugrađenih u cijene električne energije (potpore za neizravne troškove emisija)**
18. Potpore za neizravne troškove emisija smatrat će se spojivima s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora ako su ispunjeni uvjeti navedeni u nastavku.
19. Cilj te vrste potpore jest spriječiti znatan rizik od istjecanja ugljika, koji posebno proizlazi iz troškova emisijskih jedinica Europske unije ugrađenih u cijene električne energije koje snosi korisnik ako njegovi konkurenti iz trećih zemalja u svojim cijenama električne energije ne snose slične troškove i ako korisnik te troškove ne može prenijeti na cijene proizvoda, a da pritom ne izgubi znatan tržišni udio. U nedostatku obvezujućeg međunarodnog sporazuma o smanjenju emisija stakleničkih plinova, suzbijanje rizika od istjecanja ugljika pružanjem pomoći korisnicima radi smanjenja njihove izloženosti tom riziku služi cilju zaštite okoliša jer se potporom nastoji izbjeći povećanje globalnih emisija stakleničkih plinova uzrokovano premještanjem proizvodnje izvan Unije.

---

¹¹ COM/2012/0209 final.

20. Kako bi se ograničio rizik od narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu, potpore se moraju ograničiti na sektore koji su izloženi stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog znatnih neizravnih troškova stvarno nastalih zbog troškova emisija stakleničkih plinova ugrađenih u cijene električne energije. Za potrebe ovih Smjernica smatra se da stvarni rizik od istjecanja ugljika postoji samo ako korisnik posluje u nekom od sektora navedenih u Prilogu I.
21. Ako države članice odluče dodijeliti potporu samo za određene sektore navedene u Prilogu I., odabir sektora mora se temeljiti na objektivnim, nediskriminirajućim i transparentnim kriterijima.
22. Unutar prihvatljivog sektora države članice moraju osigurati da se odabir korisnikâ zasniva na objektivnim, nediskriminirajućim i transparentnim kriterijima i da se potpore u načelu dodjeljuju na isti način svim tržišnim natjecateljima koji djeluju u istom sektoru ako se nalaze u sličnom činjeničnom stanju.
23. Za potrebe nadoknade neizravnih troškova ETS-a državne potpore smatraju se primjerenim instrumentom neovisno o obliku u kojem su dodijeljene. U tom kontekstu, nadoknada u obliku izravnih bespovratnih sredstava smatra se primjerenim instrumentom.
24. Potpore su spojive s unutarnjim tržištem samo ako imaju učinak poticaja. Kako bi potpore imale učinak poticaja i stvarno spriječile istjecanja ugljika, potrebno ih je zatražiti i korisniku isplatiti u godini u kojoj su nastali troškovi ili u sljedećoj godini.
25. Ako se potpore plaćaju u godini u kojoj su troškovi nastali, potrebno je uspostaviti mehanizam za naknadnu prilagodbu plaćanja kako bi se osigurao povrat svakog prekomjernog plaćanja potpora prije 1. srpnja sljedeće godine.
26. Potpore su razmjerne i njihov je negativan učinak na tržišno natjecanje i trgovinu dovoljno ograničen ako ne premašuju 75 % nastalih neizravnih troškova emisija. Mjerilom za učinkovitost potrošnje električne energije osigurava se osigurava se ograničenost potpora za neučinkovite proizvodne procese i zadržavanje poticaja za širenje energetski najučinkovitijih tehnologija.
27. Najveći iznos potpore koji se isplaćuje po postrojenju za proizvodnju proizvoda iz sektora navedenih u Prilogu I. mora se izračunati prema sljedećoj formuli:

- (a) ako se na proizvode koje proizvodi korisnik primjenjuju mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije navedena u Prilogu II., najveći iznos potpore koji se isplaćuje po postrojenju za troškove nastale u godini t iznosi:

$$A_{\max t} = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times E \times AO_t$$

U toj je formuli A_i intenzitet potpore, izražen kao udio (npr. 0,75); C_t je primjenjivi faktor emisije CO₂ (tCO₂/MWh) (u godini t); P_{t-1} je terminska cijena emisijskih jedinica Europske unije u godini t-1 (EUR/tCO₂); E je primjenjivo mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije za određeni proizvod definirano u Prilogu II.; i AO_t je stvarna proizvodnja u godini t. Ti su pojmovi definirani u odjeljku 1.3.;

- (b) ako se na proizvode koje proizvodi korisnik ne primjenjuju mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije navedena u Prilogu II., najveći iznos potpore koja se isplaćuje po postrojenju za troškove nastale u godini t iznosi:

$$Amax_t = A_i \times C_t \times P_{t-1} \times EF \times AEC_t$$

U toj je formuli A_i intenzitet potpore, izražen kao udio (npr. 0,75); C_t je primjenjivi faktor emisije CO₂ (tCO₂/MWh) (u godini t); P_{t-1} je terminska cijena emisijskih jedinica Europske unije u godini t-1 (EUR/tCO₂); EF je nadomjesno mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije kako je definirano u Prilogu II.; i AEC je stvarna potrošnja električne energije (MWh) u godini t. Ti su pojmovi definirani u odjeljku 1.3.

28. Ako postrojenje proizvodi proizvode na koje se primjenjuje mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije navedeno u Prilogu II. i proizvode na koje se primjenjuje nadomjesno mjerilo za učinkovitost potrošnje električne energije, potrošnja električne energije za svaki proizvod mora se raspodijeliti prema odgovarajućoj tonaži proizvodnje svakog proizvoda.
29. Ako se u postrojenju proizvode proizvodi koji su prihvatljivi za potporu (tj. obuhvaćeni su prihvatljivim sektorima navedenima u Prilogu I.) i proizvodi koji nisu prihvatljivi za potporu, najveći iznos potpore koja se isplaćuje mora se izračunati samo za proizvode koji su prihvatljivi za potporu.
30. Budući da se može dogoditi da za određene sektore intenzitet potpore od 75 % nije dovoljan kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita od rizika od istjecanja ugljika, države članice mogu prema potrebi ograničiti iznos neizravnih troškova koje bi poduzetnik trebao platiti na [...] % bruto dodane vrijednosti predmetnog poduzetnika u godini t. Bruto dodana vrijednost poduzetnika mora se izračunati kao promet uvećan za kapitaliziranu proizvodnju, uvećan za drugi operativni prihod, uvećan ili umanjen za promjene zaliha robâ, umanjen za nabavu roba i usluga (u koje nisu uključeni troškovi osoblja), umanjen za druge poreze na proizvode koji su povezani s prometom, ali ih nije moguće odbiti, te umanjen za pristojbe i poreze povezane s proizvodnjom. Može se izračunati i iz bruto operativnog viška dodavanjem troškova osoblja. Prihodi i rashodi koji se u poslovnim knjigama društva vode kao financijski ili izvanredni isključuju se iz dodane vrijednosti. Dodana vrijednost prema troškovima proizvodnih faktora izračunava se na bruto razini jer se vrijednosna usklađivanja (kao što je amortizacija) ne oduzimaju¹².
31. Ako države članice odluče ograničiti iznos neizravnih troškova koje bi poduzetnik trebao platiti na [...] % bruto dodane vrijednosti, to se ograničenje mora primjenjivati na sve prihvatljive poduzetnike u relevantnom sektoru. Ako države članice odluče primijeniti ograničenje od [...] % bruto dodane vrijednosti samo na neke od sektora navedenih u Prilogu I., odabir sektora mora se temeljiti na objektivnim, nediskriminirajućim i transparentnim kriterijima.

32. Potpore se mogu zbrajati:

¹² Oznaka 12 15 0 u pravnom okviru utvrđenom Uredbom (EZ) br. 295/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o strukturnim poslovnim statistikama (SL L 97, 9.4.2008., str. 13.).

- (a) sa svim drugim državnim potporama povezanim s drugim prihvatljivim troškovima koje je moguće utvrditi,
  - (b) sa svim drugim državnim potporama povezanim s istim prihvatljivim troškovima, koji se djelomično ili potpuno preklapaju, i sa svim drugim državnim potporama bez prihvatljivih troškova koje je moguće utvrditi, samo ako takvo zbrajanje ne dovodi do premašivanja najvećeg intenziteta potpore ili iznosa potpore koji se primjenjuje na te potpore u skladu s ovim odjeljkom.
33. Financijska sredstva Unije kojima centralizirano upravlja Komisija, a koja nisu izravno ili neizravno pod nadzorom države članice ne čine državnu potporu. Ako se takva financijska sredstva Unije kombiniraju s državnim potporama, samo se potonje uzima u obzir kad se utvrđuje poštuju li se pragovi za prijavu i najveći intenziteti potpore, ali pod uvjetom da ukupan iznos dodijeljenih državnih financijskih sredstava u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najvišu stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.
34. Potpore se ne smiju zbrajati s *de minimis* potporama u pogledu istih prihvatljivih troškova ako bi takvo zbrajanje dovelo do intenziteta potpore koji premašuje intenzitet utvrđen u ovom odjeljku.
35. Trajanje programâ potpora na temelju kojih se dodjeljuje potpora ne smije biti dulje od razdoblja primjene ovih Smjernica (2021. – 2030.).

3.2. Potpore povezane s mogućnošću prijelaznih besplatnih emisijskih jedinica za modernizaciju proizvodnje električne energije

36. Državne potpore povezane s mogućnošću prijelaznih besplatnih emisijskih jedinica za modernizaciju proizvodnje električne energije u skladu s člankom 10.c Direktive o ETS-u spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti navedeni u nastavku.
37. Cilj potpore mora biti modernizacija, diversifikacija i održiva transformacija energetskog sektora. Ulaganja koja dobiju potporu moraju biti usklađena s prijelazom na sigurno i održivo gospodarstvo s niskim emisijama ugljika, ciljevima okvira klimatske i energetske politike Unije do 2030.¹³ i dugoročnim ciljevima iz Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama.
38. Ako je zbog ulaganja došlo do povećanja kapaciteta za proizvodnju električne energije, dotični operater mora dokazati i da je do početka uporabe dodatnog kapaciteta on sam ili drugi povezani operater iz uporabe povukao odgovarajuću količinu emisijski intenzivnijih kapaciteta za proizvodnju električne energije.
39. Potpore su spojive s unutarnjim tržištem samo ako imaju učinak poticaja. Učinak poticaja nastaje kada se potporom korisnika potakne da promijeni svoje ponašanje, do čega bez potpore ne bi došlo. Potporom se ne smiju subvencionirati

---

¹³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020. – 2030. (COM/2014/015 final).

troškovi djelatnosti koji bi poduzetnik ionako trebao snositi niti se smiju nadoknađivati uobičajeni poslovni rizici ekonomske djelatnosti.

40. Kada davatelj potpore primi zahtjev za potporu, mora provjeriti hoće li ta potpora imati traženi učinak poticaja.
41. Potpore se operaterima mogu isplatiti u obliku emisijskih jedinica samo ako se dokaže da je ulaganje, odabrano u skladu s pravilima natječajnog postupka, provedeno.
42. Za projekte za koje ukupni iznos ulaganja premašuje 12,5 milijuna EUR potpora se može dodijeliti samo na temelju natječajnog postupka koji se provodi u jednom ili više krugova od 2021. do 2030. U tom natječajnom postupku obvezno je sljedeće:
  - (a) poštovati načela transparentnosti, nediskriminacije, jednakog postupanja i dobrog financijskog upravljanja;
  - (b) osigurati se da su prihvatljive samo prijave projekata kojima se pridonosi raznovrsnosti kombinacija energije i izvora opskrbe energijom, potrebnom restrukturiranju, unapređenju zaštite okoliša i naknadnoj ugradnji infrastrukture, čistim tehnologijama, kao što su tehnologije u području obnovljive energije, ili modernizaciji sektora proizvodnje energije, kao što je učinkovito i održivo centralno grijanje, sektora prijenosa i distribucije energije;
  - (c) za rangiranje projekata utvrđuju se jasni, objektivni, transparentni i nediskriminirajući kriteriji kako bi se osiguralo da se odabiru samo oni projekti:
    - i. kojima se na temelju analize troškova i koristi osigurava pozitivna neto dobit u smislu smanjenja emisija i ostvaruju unaprijed utvrđena znatna smanjenja emisija CO₂, pri čemu se uzima u obzir veličina projekata;
    - ii. koji su komplementarni, kojima se jasno odgovara na potrebu za obnovom i modernizacijom te kojima se ne pridonosi tržišno motiviranom rastu potražnje za energijom;
    - iii. kojima se ostvaruje najbolja vrijednost za novac;
    - iv. kojima se ne pridonosi financijskoj održivosti proizvodnje električne energije koja uključuje visoki intenzitet emisija niti se takva financijska održivost poboljšava i kojima se ne povećava ovisnost o emisijski intenzivnim fosilnim gorivima.
43. Za projekte za koje je ukupni iznos ulaganja manji od 12,5 milijuna EUR, potpora se može dodijeliti bez natječajnog postupka. U tom slučaju odabir projekata mora se temeljiti na objektivnim i transparentnim kriterijima. Rezultati tog postupka odabira objavljuju se kako bi javnost mogla dostaviti primjedbe. Ako se u istom postrojenju provodi više od jednog ulaganja, ta se ulaganja ocjenjuju kao cjelina kako bi se utvrdilo je li vrijednost navedenog praga od 12,5 milijuna EUR prekoračena, osim ako su ta ulaganja, neovisno, tehnički ili financijski održiva.

44. Komisija će potpore smatrati razmjernima ako njihov intenzitet ne premašuje 70 % relevantnih troškova ulaganja. Svi iznosi koji se upotrebljavaju moraju biti iznosi prije odbitaka poreza ili drugih davanja. Ako se potpore ne dodjeljuju u obliku bespovratnih sredstava, iznos tih potpora mora odgovarati vrijednosti bespovratnih sredstava. Potpore koje se isplaćuju u nekoliko obroka moraju se izračunati kao ukupna neto sadašnja vrijednost u trenutku dodjele prvog obroka na temelju relevantne referentne stope Komisije koja se primjenjuje na diskontiranje vrijednosti kroz vrijeme. Intenzitet potpore računa se po korisniku.
45. Potpore ne smiju negativno utjecati na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu, posebno ako su usmjerene na ograničen broj korisnika ili ako je vjerojatno da će se njima ojačati tržišni položaj korisnikâ (na razini skupine).
46. Potpore se mogu zbrajati:
- (a) sa svim drugim državnim potporama povezanim s drugim prihvatljivim troškovima koje je moguće utvrditi,
  - (b) sa svim drugim državnim potporama povezanim s istim prihvatljivim troškovima, koji se djelomično ili potpuno preklapaju, i sa svim drugim državnim potporama bez prihvatljivih troškova koje je moguće utvrditi, samo ako takvo zbrajanje ne dovodi do premašivanja najvećeg intenziteta potpore ili iznosa potpore koji se primjenjuje na te potpore u skladu s ovim odjeljkom.
47. Potpore se mogu dodijeliti istovremeno u okviru nekoliko programa potpora ili se zbrajati s jednokratnim potporama, pod uvjetom da ukupan iznos državnih potpora za aktivnost ili projekt ne premašuje gornje granice potpora utvrđene u ovom odjeljku. Financijska sredstva Unije kojima centralizirano upravlja Komisija, a koja nisu izravno ili neizravno pod nadzorom države članice, ne čine državnu potporu. Ako se takva financijska sredstva Unije kombiniraju s državnim potporama, samo se potonje uzima u obzir kad se utvrđuje poštuju li se pragovi za prijavu i najveći intenziteti potpore, ali pod uvjetom da ukupan iznos dodijeljenih državnih financijskih sredstava u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najvišu stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.
48. Potpore se ne smiju zbrajati s *de minimis* potporama u pogledu istih prihvatljivih troškova ako bi takvo zbrajanje dovelo do intenziteta potpore koji premašuje intenzitet utvrđen u ovom odjeljku.
49. Trajanje programâ potpora na temelju kojih se dodjeljuje potpora ne smije biti dulje od razdoblja primjene ovih Smjernica (2021. – 2030.).

4. EVALUACIJA

50. Kako bi Komisija dodatno osigurala ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja, može zatražiti *ex post* evaluaciju određenih programa potpora. Evaluacija će se provoditi za programe u kojima je mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja izrazito velika, tj. u kojima postoji rizik od znatnog ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja ako se njihova provedba ne preispita u odgovarajućem roku.

51. S obzirom na ciljeve evaluacije te kako se države članice i projekte koji primaju manje potpore ne bi nerazmjerno opteretilo, evaluacija se provodi samo za programe potpora koji imaju veliki proračun ili nove značajke ili kojima su predviđene znatne tržišne, tehnološke ili regulatorne promjene. Evaluaciju mora provesti stručnjak neovisan o davatelju potpore na temelju zajedničke metodologije koju je utvrdila Komisija. Evaluacija se mora objaviti. Država članica mora zajedno s programom potpore dostaviti i nacrt plana evaluacije, koji će biti sastavni dio Komisijinog ocjenjivanja programa.
52. Evaluacija se mora pravodobno dostaviti Komisiji kako bi se omogućilo ocjenjivanje mogućeg produljenja programa potpore, a u svakom slučaju po završetku programa. Točno područje primjene i modaliteti svake evaluacije utvrđuju se u odluci kojom se odobrava program potpora. U svim naknadnim mjerama potpora sa sličnim ciljem u obzir se moraju uzeti rezultati evaluacije.

5. ENERGETSKI PREGLEDI I SUSTAVI GOSPODARENJA ENERGIJOM

53. Za potpore dodijeljene u skladu s odjeljkom 3.1. države članice obvezuju se provjeriti ispunjava li korisnik obvezu provedbe energetskeg pregleda u smislu članka 8. Direktive o energetskej učinkovitosti (Direktiva 2012/27/EU)¹⁴, neovisno o tome je li on proveden kao samostalni energetskeg pregled ili u okviru ovjerenog sustava gospodarenja energijom ili sustava upravljanja okolišem, na primjer sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a (EMAS)¹⁵. Ako korisnik nije obuhvaćen obvezom provedbe energetskeg pregleda u skladu s člankom 8. stavkom 4. Direktive o energetskej učinkovitosti, države članice obvezuju se provjeriti je li korisnik proveo pregled u prve četiri godine nakon prvog zahtjeva za potporu i svake četvrte godine nakon toga, osim ako korisnik provodi energetske preglede u okviru ovjerenog sustava gospodarenja energijom ili sustava upravljanja okolišem.
54. Države članice obvezuju se i da će pratiti hoće li korisnici na koje se primjenjuje obveza provedbe energetskeg pregleda u skladu s člankom 8. stavkom 4. Direktive o energetskej učinkovitosti poduzeti sljedeće:
- (a) provesti preporuke iz izvješća o pregledu, u mjeri u kojoj razdoblje povrata relevantnih ulaganja ne premašuje [pet] godina i u kojoj su troškovi njihovih ulaganja razmjerni; ili pak
  - (b) smanjiti ugljični otisak svoje potrošnje električne energije, primjerice postavljanjem postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na samoj lokaciji (kojom zadovoljavaju barem 50 % svojih potreba za električnom energijom) ili sporazumom o kupnji energije bez emisija ugljika; ili pak
  - (c) uložiti znatan udio od najmanje 80 % iznosa potpore u projekte koji dovode do znatnog smanjenja emisija stakleničkih plinova postrojenja i to znatno

---

¹⁴ SL L 315, 14.11.2012., str. 1. – 56.

¹⁵ Uredba (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS), SL L 342, 22.12.2009., str. 1.–4.

ispod primjenjive referentne vrijednosti koja se upotrebljava za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica u sustavu EU-a za trgovanje emisijama.

6. TRANSPARENTNOST

55. Države članice moraju osigurati da su na iscrpnim internetskim stranicama o državnim potporama na nacionalnoj ili regionalnoj razini objavljene sljedeće informacije:

(a) cjeloviti tekst odluke o dodjeli odobrenog programa potpore ili pojedinačne potpore i njihovih provedbenih odredbi ili poveznica na taj tekst;

(b) naziv davatelja potpore ili više njih;

(c) identitet svakog korisnika;

(d) oblik i iznos potpore dodijeljene svakom korisniku;

(e) datum dodjele;

(f) vrsta poduzetnika (malo ili srednje poduzeće/veliko poduzeće);

(g) regija u kojoj se korisnik nalazi (na drugoj razini NUTS-a);

(h) glavni gospodarski sektor korisnikove djelatnosti (na razini skupine NACE).

56. Od tog se zahtjeva može odstupiti kad je riječ o dodjeli pojedinačnih potpora u iznosu manjem od 500 000 EUR.

57. Te se informacije moraju objaviti nakon donošenja odluke o dodjeli potpora, čuvaju se najmanje deset godina i moraju biti dostupne općoj javnosti bez ograničenja.

7. IZVJEŠĆIVANJE I PRAĆENJE

58. U skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2015/1589¹⁶ i Uredbom Komisije (EZ) br. 794/2004¹⁷ države članice moraju Komisiji podnositi godišnja izvješća.

59. Osim zahtjeva utvrđenog u tim uredbama, države članice u svoja godišnja izvješća moraju uključiti sljedeće informacije:

(a) naziv svakog korisnika i postrojenja u njegovu vlasništvu za koje je dodijeljena potpora;

(b) sektori djelatnosti svakog korisnika (označeni četveroznamenkastom oznakom NACE);

(c) godina za koju se potpora dodjeljuje i godina u kojoj se potpora isplaćuje;

---

¹⁶ SL L 248, 24.9.2015., str. 9.

¹⁷ SL L 140, 30.4.2004., str. 1.

- (d) stvarna proizvodnja za svako postrojenje za koje je dodijeljena potpora u odgovarajućem sektoru;
  - (e) stvarna potrošnja električne energije za svako postrojenje za koje je dodijeljena potpora (ako je potpora dodijeljena primjenom nadomjesnog mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije);
  - (f) terminska cijena emisijskih jedinica Europske unije upotrijebljena za izračun iznosa potpore po korisniku;
  - (g) intenzitet potpore;
  - (h) nacionalni faktor emisije CO₂.
60. Države članice moraju osigurati vođenje detaljne evidencije o svim mjerama povezanim s dodjelom potpora. Takva evidencija mora sadržavati sve informacije potrebne kako bi se utvrdilo, ako je primjenjivo, poštuju li se uvjeti o prihvatljivim troškovima i najvećem dopuštenom intenzitetu potpore. Ta evidencija mora se čuvati 10 godina od dana dodjele potpore i na zahtjev dostaviti Komisiji.
61. U skladu s člankom 10.a stavkom 6. Direktive o ETS-u u svakoj godini u kojoj proračun programâ potpora iz odjeljka 3.1. premašuje 25 % prihoda dobivenih od dražbovne prodaje emisijskih jedinica, dotična država članica mora objaviti izvješće u kojem navodi razloge za premašivanje tog iznosa. U izvješću se moraju navesti relevantne informacije o cijenama električne energije za velike industrijske potrošače koji ostvaruju koristi od programa, pri čemu se ne dovode u pitanje zahtjevi povezani sa zaštitom povjerljivih informacija. Izvješće mora sadržavati i informacije o tome jesu li razmotrene druge mjere za održivo srednjoročno do dugoročno smanjenje neizravnih troškova ugljika.
62. Proizvođači električne energije i operateri mreže koji ostvaruju korist od potpore obuhvaćene odjeljkom 3.2. moraju do 28. veljače svake godine izvijestiti o provedbi odabranih ulaganja, među ostalim o saldu besplatne dodjele emisijskih jedinica i nastalih rashoda ulaganja te o vrsti ulaganja kojima je dana potpora.

8. RAZDOBLJE PRIMJENE I PREISPITIVANJE

63. Ovim Smjernicama zamjenjuju se od 1. siječnja 2021. Smjernice o određenim mjerama državnih potpora u kontekstu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova nakon 2012. objavljene 5. lipnja 2012.¹⁸
64. Komisija će primjenjivati načela navedena u ovim Smjernicama od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.
65. Komisija će ove Smjernice primjenjivati na sve prijavljene mjere potpore za koje je pozvana donijeti odluku od 1. siječnja 2021. i nakon objave Smjernica u Službenom listu, čak i ako su projekti prijavljeni prije te objave. Protuzakonite potpore ocijenit će se u skladu s pravilima na snazi na dan dodjele potpore u

---

¹⁸ SL C 158, 5.6.2012., str. 4.

skladu s Obavijesti Komisije o određivanju primjenjivih pravila za ocjenjivanje protuzakonitih državnih potpora¹⁹.

66. Komisija će prilagoditi ove Smjernice kako bi ažurirala mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije i faktore emisije CO₂ u 2025. Komisija će 2025. ocijeniti i jesu li dostupni dodatni podaci na temelju kojih bi se mogla poboljšati metodologija izračuna faktora emisije CO₂ opisana u Prilogu III., tj. da se u obzir uzme sve važnija uloga tehnologija s niskim emisijama ugljika u određivanju cijena na tržištima električne energije u EU-u. Stoga će države članice možda trebati prilagoditi svoje programe kako bi ih uskladile s prilagođenim smjernicama.
67. Komisija može odlučiti preispitati ili prilagoditi ove Smjernice u bilo kojem trenutku ako to bude potrebno zbog razloga povezanih s politikom tržišnog natjecanja ili kako bi se uzele u obzir druge politike Unije ili međunarodne obveze.

---

¹⁹ SL C 119, 22.5.2002., str. 22.

PRILOG I.

Sektori koji se smatraju izloženima stvarnom riziku od istjecanja ugljika zbog neizravnih troškova emisija

	Oznaka NACE	Opis
1.	14.11	Proizvodnja kožne odjeće
2.	24.42	Proizvodnja aluminija
3.	20.13	Proizvodnja ostalih anorganskih osnovnih kemikalija
4.	24.43	Proizvodnja olova, cinka, kositra
5.	17.11	Proizvodnja celuloze
6.	17.12	Proizvodnja papira i kartona
7.	24.10	Proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura
8.	19.20	Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda

Metodologija primijenjena za utvrđivanje popisa prihvatljivih sektora temelji se na pokazatelju istjecanja ugljika kako je definiran u članku 10.b revidirane Direktive o ETS-u, izračunatom samo na temelju neizravnih troškova, kao polazištu. Pokazatelj neizravnog istjecanja ugljika koji je potreban za prihvatljivost iznosi 0,2. Osim toga, intenzitet trgovine u prihvatljivim sektorima mora iznositi najmanje 20 %, a intenzitet neizravnih emisija najmanje 1 kg CO₂/EUR. Te se vrijednosti izračunavaju na razini četveroznamenkaste oznake NACE upotrebom skupa podataka koji se koristi i za utvrđivanje popisa sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika upotrijebljenog za dodjelu besplatnih emisijskih jedinica u ETS-u.

PRILOG II.

Mjerila za učinkovitost potrošnje električne energije za proizvode obuhvaćene oznakama NACE iz Priloga I.

PRIOLOG III.

Najveći regionalni faktori emisija CO₂ na različitim zemljopisnim područjima (tCO₂/MWh)

Područja		Primjenjivi faktor emisije CO ₂
Pirenejski poluotok	Španjolska, Portugal	[...]
Baltičko područje	Litva, Latvija, Estonija	[...]
Nordijsko područje	Švedska, Finska	[...]
Područje Češke i Slovačke	Češka, Slovačka	[...]
Belgija		[...]
Bugarska		[...]
Danska		[...]
Njemačka		[...]
Irska		[...]
Grčka		[...]
Francuska		[...]
Hrvatska		[...]
Italija		[...]
Cipar		[...]
Luksemburg		[...]
Mađarska		[...]
Malta		[...]
Nizozemska		[...]
Austrija		[...]
Poljska		[...]
Rumunjska		[...]
Slovenija		[...]
Ujedinjena Kraljevina		[...]